

Бригадни генерал др Младен Вуруна,

Тајна две

Обележавајући 161 годину војног школства, Србија се с правом може сматрати лидером у тој области у региону. Реформа система одбране и Војске Србије, реализована последњих година, није заобишла ни њен образовни систем, а посебно Војну академију, ту кошницу војног знања. У разговору са бригадним генералом др Младеном Вуруном, начелником Војне академије, покушали смо да одгонетнемо тајну њене повећане примамљивости међу матурантима.

Војна академија је све примамљивије одредиште младића и девојака који завршавају неку од средњих школа. Али, сем младића и девојака из Србије, на Војној академији већ неколико година образују се и кадети из осталих република бивше Југославије и официри страних армија.

■ *Начелника Војне академије бригадног генерала др Младена Вуруна питамо да ли се Војна академија на велика враћа враћа у ред елитних војних школа?*

– Војна академија сигурно има своје место у Европи и региону. Ми то увиђамо и на редовним годишњим конференцијама команданата европских војних академија и академија централноевропског региона, у чијем раду активно учествујемо. Повратак у ред елитних војних школа подразумева процес, зато је битно да се квалитетно припремимо за остваривање тог амбициозног циља. Важно је да створимо све услове и капацитете потребне за реализацију ефикасног наставног процеса и стварање свестрано образованих официра, да акредитујемо квалитетне студијске програме и модуле, да Војсци Србије дајемо успешне и амбициозне официре. То ће нас вратити у ред познатих и тражених војних академија у Европи.

■ *Да би се то и остварило, Војна академија непрекидно модернизује и обогаћује наставни процес, поклања пажњу науци. Које су новине*

професије

обележиле период између два мјесеца?

– Војна академија има три тачке ослоња у свом раду. Једна су односи с јавношћу, којима последњих година поклањамо већу пажњу, првенствено организовањем значајних и добро прихваћених манифестација, попут промоције потпоручника, Дана Војне академије и сличних догађаја на којима је јавност присутна у Војној академији и академији у јавности.

Други значајан чинилац и показатељ квалитетног и ефикасног рада је провера научног практичним облицима наставе, вежбама на терену и радом на полигону. Све оно што наши кадети и официри науче у учионицама и кабинетима мора бити проверено на терену, у пракси. Јако добру сарадњу током протекле године имали смо и са Командом за обуку, у чијим центрима смо реализовали такозвани први камп, односно основно војно оспособљавање најмлађих кадета. Та сарадња биће настављена, чак и проширена, реализацијом стажирања кадета у јединицама, пред стројем професионалних војника.

Трећа тачка ослоња је научни рад, с обзиром на то да је Војна академија акредитована и као научна установа. Наука развија високо образовање, омогућава квалитетнији наставни процес и даје нам врхунске наставнике и професоре. Зато јој поклањамо већу пажњу него раније, зато уносимо новине у студијске програме и модуле, зато дајемо значај специјалистичким и мастер студијама на којима се продубљују знања стечена током прве четри године.

■ Велика пажња поклања се и међународној сарадњи?

– Прошле године Војну академију посетило је више од 60 страних делегација. То значи да сваке недеље имамо госте из иностранства, колеге који желе да виде колико смо успешни у процесу реформе војног образовања и Војне академије. Наши наставници су такође често били у посети некој од високих војних школа или академија у иностраним армијама. Искуства која тамо стичемо, баш као и разговори које овде водимо с нашим гостима, помажу да сагледамо докле смо стигли, шта можемо да побољшамо, колико смо напрегли постојеће капацитете. Могу да кажем да смо многа драгоцену искуства већ уградили у наш наставни про-

БОГАТИЈА ЛИТЕРАТУРА

Да бисмо омогућили успешнији развој научноистраживачке делатности, у сарадњи са другим научноистраживачким установама предузели смо низ корака ка ефикаснијем обезбеђивању научне литературе. Најзначајнија активност у том погледу је стварање услова за приступ електронски доступној научној литератури преко Конзорцијума библиотека Србије за обједињену набавку (КоБСОН). Тренутно КоБСОН обезбеђује приступ за око 35.000 страних водећих научних часописа, од којих већина омогућава приступ целокупном садржају, тако да се са сигурношћу може рећи да се таквим приступом обезбеђује значајно унапређење научне делатности у Војној академији. Приступ бази КоБСОН обезбеђен је од јануара ове године.

цес, првенствено побољшањем методологије у настави и организацији образовног система.

■ Квалификациони наставнички кадар, добро опремљени кабинети, учионице и полигони, на којима се одвија теоријска и практична настава, карактеристика су образовног процеса на Војној академији. Како ће после акредитације студијских програма бити решена научна звања?

– Акредитација нам дозвољава да одређени број наставника буде без одговарајућих научних звања, као и у другим специфичним високим школама и академијама. Оно чиме се руководимо у планирању и организацији наставног процеса, првенствено су циљеви које треба реализовати. А наш циљ, наш најважнији задатак, јесте образовање, школовање официра за потребе Војске Србије, односно њихово оспособљавање за дужности које их очекују.

Практичне вештине и та вишеструко неопходна специјалистичка војна знања на најефикаснији начин преносе искусни наставници, доказани предавачи с дугогодишњим педагошким искуством. Не желимо да се одрекнемо тих стручњака који својим радом обогаћују наш образовни процес. Наравно, до тако искусних и квалитетних официра, доказаних у командовању, не можемо доћи сами, него у сарадњи с Војском. Зато ћемо омогућити већу проходност, наставници ће одлазити из Војне академије да би се, после одређеног времена проведеног у трупи, вратили и овде, за катедром, преносили искуства стечена у јединицама.

■ Реорганизација Школе националне одбране један је од задатака којима се последњих година поклања велика пажња. Да ли је дошло време да највиши вид војног образовања поново стичу и цивили, између осталих и људи на најодговорнијим дужностима у систему одбране?

– Тај, такозвани четврти ниво образовања је веома значајан, пре свега јер интегрише оне људе који треба да креирају систем одбране и безбед-

ности. Ми смо у контактима с другим министарствима већ стекли уверење да је такав ниво образовања и вид школовања државних службеника и официра с високим чиновима неопходан нашој земљи.

Кад је реч о Школи националне одбране, сматрам да квалитет образовања официра у будућности свакако треба да буде виши него раније. Не сме се дозволити да се до чина пуковника или генерала стигне са дипломом основних студија или неколико специјалистичких курсева. Потребно је дипломске, мастер студије уградити у неки од нивоа усавршавања официра, што ће од нас захтевати и развој технологије, али и науке о процесу доношења одлука, менаџменту, руковођењу... То је део процеса реформе војног образовања. У том контексту треба посматрати образовање и оспособљавање официра високих чинова у Школи националне одбране.

На том нивоу школовања, предвиђамо и промене у методологији наставног процеса. Организоваћемо такозване ратне игре и вежбе у процесу доношења одлука, у којима ће учествовати и припадници неких иностраних армија, што ће свакако подићи ниво наставног процеса. Студент, био он кадет или официр, зависно од нивоа школовања, није више само пасивни објекат наставе, већ све више активни субјекат наставног процеса.

■ *Војна академија дуго се поноси научноистраживачким и јавно-научним радом својих наставника. Да ли је и данас иако и да ли су наставници Војне академије активни у реализацији научних и истраживачких пројеката других факултета у земљи?*

– Акредитација Војне академије као научноистраживачке организације подразумевала је и формирање истраживачких центара и лабораторија, па су у протеклом периоду формиран центри за истраживања у области наука одбране, друштвених наука, физичког васпитања и спорта, и логистике. Оформљене су и лабораторије за војноелектронске системе, машинске си-

ВИШЕСТРУКА ИНВЕСТИЦИЈА

Знамо да се улагање у кадар увек вишеструко врати. Ни најмоћније, технолошки најразвијеније земље и армије не могу да користе технологију коју поседују без врхунски образованих и оспособљених људи. Да би наши официри могли да одговоре свим оним обавезама и изазовима који их очекују по ступању на дужности након школовања, потребно је да буду свестрано образовани, да имају мултидисциплинарна знања, да стекну одређен капацитет предвиђања који је неопходан у процесу доношења одлука. Јако опште образовање и сигурност и самопоуздање стечени савлађивањем практичних вештина дају знања потребна да се официри снађу и у непознатим, новим, изненадним ситуацијама, каква је већином у нашем позиву.

стеме и логистичко инжењерство и Лабораторија за УБС и НХБ заштити.

Стварањем тих лабораторија и центара омогућен је ефикаснији развој научноистраживачког потенцијала, стварани су услови за квалитетнију реализацију основних и примењених истраживања и обезбеђено је делотворније повезивање НИР-а са потребама развоја система одбране. Наравно, остваривање квалитетнијег трансфера знања из наведених области омогућило је са своје стране успешнију реализацију бројних научноистраживачких, образовних и стручних активности Војне академије.

■ *Акредитацијом студијских програма у складу с Болоњском декларацијом диплома Војне академије постоје ли признања не само у нашој земљи, већ и у свету. Да ли је и то утицало на повећан одзив матураната на конкурс за упис на Војну академију?*

– Основни разлог за избор војног позива и школовање у Војној академији видим у могућности да кадети стекну

две професије, што ће у будућности бити веома важно. Тој, хоризонталној покретљивости, односно могућности да човек током професионалне каријере мења и посао, а не само дужности, нисмо до сада поклањали заслужену пажњу.

Наши кадети током једног образовног циклуса стичу квалификацију за две професије, прво официра, а затим и оне која је садржана у студијском програму. Ово решење им двоструко повећава могућност избора, не само изван војске, него и у самој војсци. То им даје могућност да ефикасно управљају својом каријером, на крају и својим животом, што није тако честа привилегија. Данашње генерације младића и девојака су те чињенице свеснији него што смо ми некад били.

■ *Повећан одзив на конкурс за упис у Војну академију свакако омогућава и квалитетнији избор кандидата за будуће кадетске. Да ли ће овогодишња селекција бити оштрија од претходних и како сте задовољни нивоом пролазности у Војној академији?*

– Немамо разлога да поштравамо, али ни да снижавамо критеријуме селекције за пријем у Војну академију. Верујемо да ће се и ове године јавити довољан број квалитетних младића и девојака, што ће нам омогућити истраживање у досадашњим захтевима. Кад је реч о пролазности, могу да кажем да сам задовољан, иако знам да увек може и боље.

Треба ипак рећи да кадетима није лако током школовања, где су заиста оптерећени много више него њихове колеге на другим факултетима. Поред захтева који испуњавају студенти Београдског и других универзитета у Србији, наши младићи и девојке у обавези су да заврше и процес оспособљавања за официрске дужности, који није ни мало једноставан. Наравно, ми чинимо све што можемо да им помогнемо у томе, да им омогућимо ефикасно и квалитетно школовање, а ствар је њихове организације, амбиција и истрајности колико ће у томе имати успеха. ■

Душан ГЛИШИЋ
Снимео Јово МАМУЛА